

Wojna z węglem czy wojna o węgiel?

Dylemat polskiej polityki węglowej na tle konfliktu w Ukrainie

Jarosław Bednorz

A jednak węgiel?

Import węgla w latach 2016-2019 to spadek o 1/5 , jednakże jego poziom jest bardzo wysoki i wynosi 125, mln. ton (34% stanowi węgiel koksowy).

Największy udział w rynku węgla importowanego ma Rosja i udział ten paradoksalnie wzrósł z 29% w 2016 do 44% w roku 2019.

Dekarbonizacja

- **Brazylia**
- **Kioto**
- **3X20 - (EU ETS)**
- **„Energy Road Map 2050”**
- **Zielony Ład**
- **Pakiet Fit for 55**

Wojna w Ukrainie - 2014

- W wyniku tych działań utworzono nieuznaną na arenie międzynarodowej Ługańską Republiką Ludową oraz Doniecką Republiką Ludową

Sankcje

- **artykuł 29 Traktatu o Unii Europejskiej**

(Rada przyjmuje decyzje, które określają podejście Unii do danego problemu o charakterze geograficznym lub przedmiotowym. Państwa Członkowskie zapewniają zgodność swych polityk krajowych ze stanowiskami Unii.)

- **artykuł 215 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej**

- (1. Jeżeli decyzja, przyjęta zgodnie z tytułem V rozdział 2 Traktatu o Unii Europejskiej, przewiduje zerwanie lub ograniczenie w całości lub w części stosunków gospodarczych i finansowych z jednym lub z większą liczbą państw trzecich, Rada przyjmuje niezbędne środki, stanowiąc większością kwalifikowaną na wspólny wniosek wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz Komisji. Rada informuje o tym Parlament Europejski.*
- 2. Jeżeli przewiduje to decyzja przyjęta zgodnie z tytułem V rozdział 2 Traktatu o Unii Europejskiej, Rada może przyjąć środki ograniczające wobec osób fizycznych lub prawnych, grup lub podmiotów innych niż państwa, zgodnie z procedurą, o której mowa w ustępie 1.*
- 3. Akty, o których mowa w niniejszym artykule, zawierają niezbędne przepisy w zakresie gwarancji prawnych.)*

Bankowość

- **embargo dla technologii podwójnego zastosowania**
- **embargo na transakcje oraz wszelkie formy udostępniania Rosji broni i materiałów pokrewnych**

- **wyłączono surowce energetyczne.**
- **transakcje oraz udostępnianie technologii eksploracji ropy naftowej i oleju łupkowego miały wymagać uprzedniego zezwolenia kompetentnych organów państwa członkowskiego**

24 lutego 2022

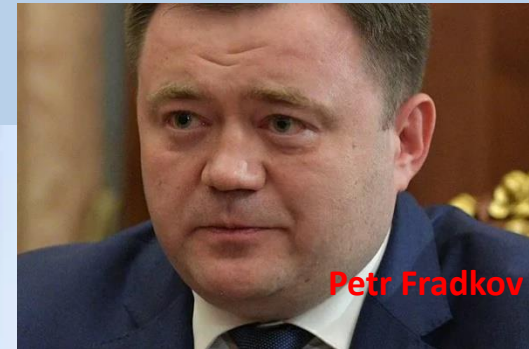

<https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2022-02-26/rosyjski-atak-na-ukraine-druga-doba-wojny>

24 lutego 2022 r

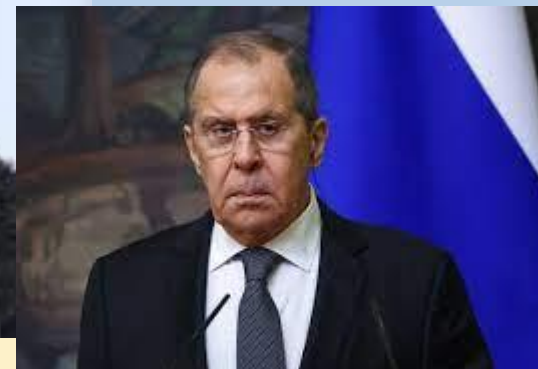
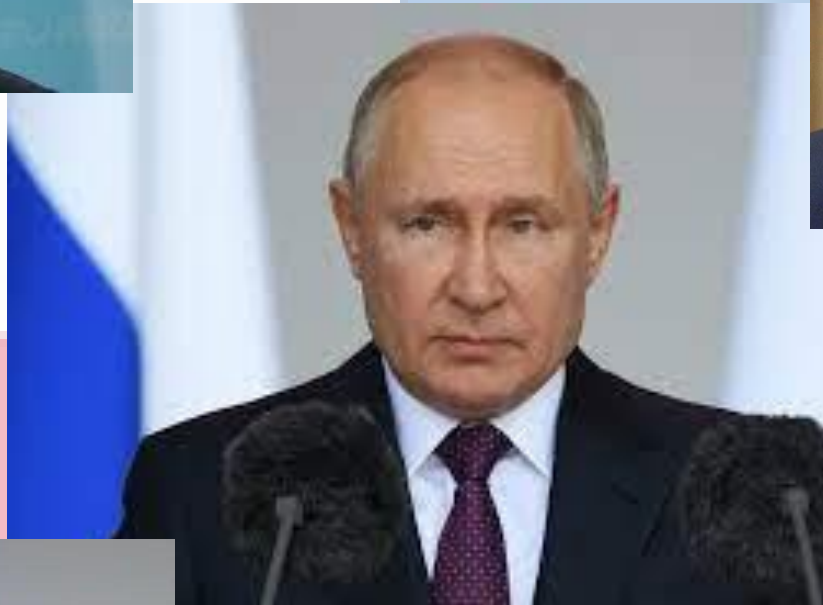
Kolejne sankcje

Petr Fradkov

Oleg Deripaska

Vladimir Kirienko

Denis Aleksandrowicz
Bortnikow

Aliszer Usmanow

- **embargo na broń i nie tylko jako sprzedaż gotowych produktów, ale komponentów do jej produkcji**
- **zamrożenie aktywów**
- **zakaz importu lub eksportu niektórych towarów**
- **wykluczenie banków rosyjskich i białoruskich banku z systemu SWIFT**
- **wstrzymanie lub ograniczenie importu surowców energetycznych**

Odwet Rosji

- eksportu niektórych produktów przemysłowych
- państwa nieprzyjazne Rosji, a więc i między innymi Polska miały zostać zmuszone rozliczać się za gaz w rublach
 - Problem dla państw unijnych

Nieco historii

- **Ograniczenie w wydobyciu węgla**
- **2015 polskie kopalnie wydobyły ok. 72,2 mln. ton węgla - w tym ok 59,2 mln. ton węgla energetycznego, natomiast w roku 2021 wysokość wydobycia wyniosła 55,3 mln. ton (w tym 42,4 mln. ton węgla energetycznego)**

„Umowa społeczna dotycząca transformacji sektora górnictwa węgla kamiennego oraz wybranych procesów transformacji województwa śląskiego”

- ostatnia kopalnia miałaby być zlikwidowana do roku 2049**
- stopniowe ograniczenie mocy wydobywczych polskich kopalń**

Braki węgla

- w polskiej gospodarce brakowało ok. 9,7 mln. ton węgla w tym ok. 6,8 mln. ton węgla energetycznego
 - Deficyt pokrywany był importem prowadzonym droga lądową i morską. Podstawowym kierunkiem dostaw do Polski był kierunek Rosyjski. Z tego kraju wpłynęło do Polski ponad 61 % wolumenu wszystkich dostaw tj. ponad 5,9 mln. ton

Polskie embargo na rosyjski węgiel ...

- **całkowite embargo na węgiel pochodzący z Federacji Rosyjskiej oraz Białorusi**
- **weryfikowanie pochodzenia węgla poprzez jego badania przez wyspecjalizowane w tym zakresie podmioty**
- **zajęcia węgla i przekazania go do do Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych**
- **20 000 PLN kary**

... i efekty

- **deficyt tego surowca może wynieść ok. 4,8 mln. ton**
- **braki węgla na składach**
- **skokowy wzrost cen z ok 996 pln do 3 000 pln**
- **wzrost kosztów utrzymania**

Naprawa sytuacji???

- rekompensaty

$$(3000 - 996,6 - 1073,13 = 930,27)$$

- dodatek węglowy dla jednego gospodarstwa domowego wynosi 3000 złotych

„lepsi” – „gorsi”

- „ciepło z rekompensatą”

https://www.czasswiecia.pl/czas_swiecia/7,88348,28846057,zamknac-sklad-wegla-teraz-albo-po-zimie-to-jedyny-wybor-jaki.html?disableRedirects=true

Węgiel może być „czysty”

- przeróbka chemiczna
- nowoczesne technologie spalania
- podziemne zgazowywanie węgla
- (błękitny węgiel)

I tu problem

- **Umowa społeczna musiała zostać przedstawiona do notyfikacji na forum Unii Europejskiej**
- **prace nad nową formułą nowej umowy uwzględniającej polityczne realia**

Zakończenie?

Czy węgiel ma jeszcze szansę?

- **czy węgiel ma jeszcze szansę?**
- **czy może jednak należy kontynuować kurs na pełną dekarbonizację gospodarki?**

Nowa formuła konfliktu

- **wojna ekonomiczno-gospodarcza**
- **wojna hybrydowa**
- **wojna surowcowa**

Inne surowce? – czyli?

- **OZE – niska stabilność systemowa**
- **gaz – brak**
- **energetyka atomowa - zagrożenie**

- **Węgiel - nowe rozdanie?**